

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Promptus animus ad conciones contra pusillanimes. Cap. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

putent, state ergo succincti lumbos vestros in veritate, & calceati pedes in præparatione Euangelij pacis. De qua præparatione promptaque voluntate aliqua mihi dicenda omnino vindicentur ad eos qui animi fractioris sunt confirmandos.

Promptus animus ad Conciones contra pusillanimes.

Cap. X X I.

Dico igitur eos qui per Superiorū nutum vocantur à Deo, libenti ac prompto animo Concionatoris partes & suscipere, & exequi debere; primum quia hoc negotium maximè ad Dei gloriam institutum est, qua nihil optabilius nobis esse decet, & ad Ecclesia sanctæ beneficium quod Christianis omnibus præcipue cordi esse par est. Præterea quia sibi ipsis plurimum proderunt multis modis, & vitam suam transigent in studio ac meditatione rerum sanctissimarum, & in maximo, ac diuinissimo opere, quod est animas ad salutem æternam promouere. Non igitur qui ita vocantur, & a natura, & a Deo talentum acceperunt, sicut superius a nobis dictum est, ut possint cum efficacia loqui, debent vlo modo subterfugere, aut detrectare onus, sed suscipere cum omni humilitate, ac fiducia in Deum: alioquin accepti à Deo talenti rationē sibi esse redditam meminerint. S. Greg. Quo reatu, inquit, astringantur, *In past. aspiciant*, qui dum peccantibus fratribus verbum prædicatio- *p. 3. adm.* nis fugiendo subrahunt, morientibus animabus vita remedia *25.* abscondunt. Et sunt nonnulli qui magnis muneribus ditati, dū *Par. 1.c.5.* folius contemplationis studijs inardescunt, vtilitati proximorum vacare prædicatione refugunt, secretum quietis diligunt, secessum speculationis appetunt, de quo si districte iudicentur *ex tantis proculdubio rei sunt*, quantis venientes in publicum prodesse potuissent.] Seuerè item Iust. martyr, qui possunt *In dial. cū* (inquit) docere, nec docent, damnationem incurront. Et Be- *Triph.* da in illud prouij, Qui abscondit frumenta maledicetur, bene- *In prouer.* dictio autem super caput vendentium; Qui, ait, prædicationis verba retinet, maledicetur, quia in folius culpa silentij pro multorum quos corrigere potuit, pœna damnatur. Idem affir- *1. c.4.* mat Hieron. in eundem locum pron. Propterea S. Petrus fide- les admonet, ne segnes sint, Vnusquisque, inquit, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicuti boni dispe- latores multiformis gratiæ Dei; si quis loquitur, quasi sermones Dei.) Verum considerandæ hic sunt, primum Dæmonis frau-

Pusillanimes
animantur.

fraudes , & astus, qui aliquos religiosos, quos videt non solidis virtutibus nixos, impellit, ut ad hanc concionandi prouinciam aspirent, & se vel insinuant, vel etiam inuehant non vocatos, boni publici, & zeli cuiusdam nomine, quos tamen experimus, nec suis multum rationibus, nec alienis prodesse. Bonos vero, & idoneos eo nomine reuocat, ut vivant cum maiori puritate conscientiae, nec se periculis obijciant. In vtroque,

Pusillanimitas
oris origo.

sunt ab hoc munere alieni, eos hortor, ut penitus deprehendere studeant veras causas, quibus se inde sentiat auocari. Quod si coram Deo sincerè ac diligenter inquirant, forsan non difficile inuenient, non esse timorem peccandi, non desiderium puerorum conscientiae, sed potius segnitiem, & amorē sui, aut languorem charitatis, ac fiducia in Deum, quem considerant tanquam acerbum iudicem, non ut dulcissimum Patrem; proinde timant, ne meritò talem experiantur, qualem immeritò sibi

Pusillanimis

Luca 19.

singunt. Tertiò attendant seruum abscondentem talentum in quæ pena se sudario, damnatum fuisse; ubi ait glossa, In Sudario pecuniam reponit, qui ad prædicandum idoneus, amore puritatis conscientiae, officium prædicationis suscipere renuit, vel suscepit non benè gerit.] Sedulò etiam animo versent illam eiusdem Christi sententiam, in parabola talentorum: habenti dabitur, & abundabit, non habenti, etiam quod habet, auferetur, quod planè etiam quotidiano experimento cognoscimus. Quartò, reputent quantis laboribus & expensis Religio, in qua multis annos vixerunt, infudarit, ut eos aptos vineæ Domini ministros, ac operarios redderet in pietate, ac literis; quamque

Perfidia, & Injustitia.

qui cum videant segetes iam albas ad messem, tamen non secundum accingant ad laborem ad quem vocantur, sed ei præferant otium sui dulcedinem. Qui vero iam oneri non à se sumpto, sed ab his quorum curæ se commiserunt, imposito, humeros subiecerunt, alacri animo coepit semel opus urgere debent, nec desiderant progrederi.

Lib. 1. de
Doct. 10.

Qui cœperunt, alacri animo coepit semel opus urgere debent, nec desiderant progrederi in via: ut quod acceperunt dominum in dies magis exercendo augeatur. Est enim verissima Aug. vox, Non est metuendum ne Deus dare desinat cœtera, cum ea quæ data sunt, cœperimus impendere. Omnis res, quæ cum datur non deficit; dum habetur, & non datur, non dum habetur, quomodo habenda est. Sicut ille panis, quem Christus multiplicauit in deserto, dum frangeretur accreuit, sic ea, quæ ad hoc opus aggrediendum iam

iam Dominus præbuit, cum dispensari cäperint, eo ipso sug-
gerente multiplicabuntur, vt in hoc ipso ministerio non solum
nullam patiamur inopiam, sed de miribili eius abundantia
gaudeamus.] Cum ergo sece prædicandi occasiones offerunt,
etiam extraordinariae, ad exequendum sibi iniunctum officium
animum parent, cum Paulus Timotheum hortetur, vt oppor-
tunè, & importunè prædicet, atque adeò infest, quin potius
dent operam, vt numquam conueniantur imparati. Nam be-
nè meo iudicio comparantur Prædicatores vestibus, quibus
arca Domini portabatur, qui annulis semper inserti erant in
ipsa arca, nec extrahebantur, vt cum arca esset portanda, nul-
la opus esset mora; quia prædicatores, per quos Ecclesia fer-
tur, debent semper esse accincti ad onus, intentique sacris lite-
ris, ne tum demum necesse sit discere ac studere, cum necessi-
tas, & occasio urget docendi: sic eis conueniet illud, calceati
pedes in preparationem Euangeli pacis. Ac ne quem ab hoc
salutari negotio cura retardet vacandi contemplationi, & san-
cta quieti, præter ea quæ iam disputata sunt, intueatur sancto-
rum virorum exæpla. S.Bernardinus disertè profitetur, se fru-
ctum animarum, qui ex concione colligitur, suæ contempla-
tioni anteponere, cuius tamen suauitate maximè alliciebatur.
Charitas (inquit) quæ non querit quæ sua sunt, id mihi iam
dudum facile persuasit, nihil desiderabilium eorum vestris pre-
ferre utilitatibus: orare, legere, scribere, meditari, & si quæ
sunt alia spiritualis studij lucra, hæc arbitratis sum propter
vos detrimenta.] Optimum est Pauli exemplum in assidua-
te concionum, Vos scitis quomodo nihil subtraxerim vtilium,
quominus annuntiarem vobis, & docerem vos publicè, & per
domos: Et mox: Propter quod vigilate memoria retinentes,
quoniam per triennium nocte & die non cessauit cum lachrimis
monens unumquemque vestrum: Et, Memores enim estis fra-
tres, laboris nostri, & fatigationis nocte ac die: Valere possunt
ad excitandam alacritatem in opere hoc prædicationis verba
Diui Bonauenturae, quæ de glorioso Patriarcha Francisco re-
fert: Cum (inquit) animarum salutem, viscerosa pietate ap-
peteret (Diuus Franciscus) & fernida emulazione zelaret,
suauissimis se, dicebat, repleri odoribus, & quasi vnguento
præioso liniri, cum Sanctorum Fratrum, per orbem distan-
tium, odorifera fama, multos audiret ad viam veritatis indu-
ci, ex talium auditu exultabat in spiritu, benedictionibus om-
ni acceptione dignissimis, fratres illos accumulans, qui verbo

E & ope-

Prædicatores
comparantur
vestibus arca
ca,

Contemplatio
non debet im-
pedire cœlio-
nandimunus.

Ser. 51. in
Cant.

Act. 20.
I. Thess.
cap. 1.

Cap. 8. vi-
ta Fran.

& opere ad Christi amorem inducerent peccatores. Imitandus est B. Martyr Cyprianus, de quo Pontius, qui eiusdem Sancti Presulis Diaconus fuit, & vitam scripsit, haec refert, Tanta illi fuit sacri cupido sermonis, ut optaret sic sibi passionis vota contingere, ut dum de Deo loquitur, in ipso sermonis operae necaretur. Haec autem felicitas, quae S. Cypriano in optatis fuit, videtur amantissimo crucis Andreae Apostolo contigit, qui ex desiderato sibi suspensus patibulo, biduo quo superuixit, non cessavit tamquam e fuggebat populum edocere. In quo mihi videtur tanquam Symbolum Euangelici concionatoris expressum, ut nimis vita sic splendeat, Christique mortificatione in corpore suo ita circumferat, ut tamquam cum Christo Crucifixus, verba faciat; illa enim secunda est praedicatione, que e circulata moribus cruce descendit. Insignis in hoc animarum zelo S. Dusmannus fuit, qui die Ascensionis Domini cae renuit festum diem cum Angelis in uitantibus in celesti gloria felici dormitione traducere. Hodie (inquit) dies solennissimus est, & incumbit mihi pane verbi Dei plebem reficere, nec debeo decipere illos, & ideo hodie venire non possum.

Exemplum boni predicatoris D. Andreas in Cruce.

Exemplum S. Dusmanni.

Merces & Aureola boni Concionatoris. Cap. XXII.

Recordetur bonus Concionator versari se, non in opere solidum diuinissimo, alijsque saluberrimo, sed etiam sibi ipsi fructuosissimo. Ac primum ingens illud ac praesens est bonum conuersari semper in Cœlo, loqui cum Deo & Sanctis, vel deo Deo & Sanctis, animo semper agitare, vel altissima & diuina mysteria, vel que odiun vitiortum, amorem virtutis ingenerent. Crepidines, quas interfluent riuuli, aliquid humoris, interribut, & inde videamus letiore graminum, ac stirpium viriditate vesciri: & qui meditatur die ac nocte erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo, & folium eius non defluet, & omnia quaque faciet prosperabuntur. Nutrix dum laetius pascitur, vt alumno lac preparet, & ipsa pinguefcit: & Doctrina & institutio (ait Nazian.) eius quoque, qui alios alit, cibus est alimentum]. quantò plus (inquit Chrysost.) profundimus fluenter. torum horum spiritualium, tantò nobis & fluenta sunt auctoritä]. & mox. Tunc spirituales hec opes magis augentur, quando Gen. audire volentibus doctrinam liberaliter profundimus. Multa Clem. Alex. & illa præ ceteris: Putei, qui exhaustiuntur, emittunt